

Zmeny v Zákonníku práce

Na šiestej schôdzi vlády Slovenskej republiky dňa 31.3.2020 boli schválené nasledovné návrhy a opatrenia v súvislosti s pandémiou ochorenia COVID-19 a mimoriadnym stavom na Slovensku.

1. Návrh zákona, ktorým sa dopĺňa zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce.
2. Návrh podmienok projektu podpory udržania zamestnanosti v čase vyhlásenej mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu a odstránením ich následkov.
3. Návrh zákona o niektorých opatreniach v pôsobnosti Ministerstva vnútra Slovenskej republiky v súvislosti s ochorením COVID-19.
4. Návrh zoznamu poskytovateľov zdravotnej starostlivosti, ktorí doplnia sieť subjektov hospodárskej mobilizácie na zabezpečenie poskytovania zdravotnej starostlivosti v Slovenskej republike v čase štátom vyhláseného núdzového stavu v súvislosti s pandémiou ochorenia COVID - 19.
5. Návrh zákona o niektorých mimoriadnych opatreniach vo finančnej oblasti v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19.
6. Ďalšie opatrenia vyplývajúce zo zasadnutia Ústredného krízového štábu na riešenie ochorenia COVID-19 spôsobeným korona virusom SARS-CoV-2 na území Slovenskej republiky.

Návrh na zmeny **Zákonníka práce** je navrhnutý na prerokovanie Národnej rade SR na skrátené legislatívne konanie a obsahuje napríklad tieto úpravy:

- zamestnávateľ bude oprávnený nariadiť výkon práce z domu, ak to povaha práce umožňuje a v takomto prípade aj zamestnanec bude mať tiež právo vykonávať prácu z domu,
- ak z dôvodu vyhlásenia mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu zamestnávateľ nemôže zamestnancovi pridelovať prácu celkom alebo z časti a poskytuje zamestnancovi náhradu mzdy, zamestnávateľ môže zamestnancovi nariadiť odpracovanie času, za ktorý zamestnancovi patrila náhrada mzdy. Odpracovanie možno nariadiť najviac v rozsahu 400

hodín v kalendárnom roku a odpracovanie je možné najneskôr do 12 mesiacov odo dňa, keď prekážka v práci nastala,

- zamestnávateľ je povinný oznámiť rozvrhnutie pracovného času zamestnancovi najmenej dva dni vopred. Zmeny sa majú týkať aj podmienok čerpania dovolenky z hľadiska oznamovacej povinnosti zamestnávateľa vopred, a to skrátením ustanoveného času na najmenej sedem dní vopred a v prípade dovolenky, ktorá sa prenáša z predchádzajúceho alebo z predchádzajúcich rokov, na najmenej dva dni,
- zamestnávateľ ospravedlní neprítomnosť zamestnanca v práci aj počas jeho dôležitej osobnej prekážky v práci, ktorou je karanténne opatrenie a izolácia; za tento čas nepatrí zamestnancovi náhrada mzdy, ak osobitný predpis neustanovuje inak,
- zamestnávateľia, ktorí museli pozastaviť výrobu alebo obmedziť činnosť, bez odborárov vo firme budú môcť rozhodnúť, že v prípade prekážky v práci môžu poskytovať zamestnancom náhradu mzdy v sume 80 % priemerného zárobku, najmenej však vo výške minimálnej mzdy.
- zamestnávateľom tiež majú ubudnúť niektoré povinnosti v čase mimoriadnej situácie, čo sa týka bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Týka sa to napríklad oboznamovacích povinností v prípade BOZP, ktoré má firma, keď prijme nového zamestnanca alebo ho preradí na iné pracovisko.
- predlžuje sa o mesiac aj podporné obdobie v nezamestnanosti.

Parlament má o uvedených zmenách rokovať v skrátenej režime zrejme už dnes.

Návrh podmienok projektu podpory udržania zamestnanosti v čase vyhlásenej mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu a odstránením ich následkov stručne predstavuje:

- podporu zamestnávateľov, ktorí v čase vyhlásenia mimoriadnej situácie, núdzového alebo výnimočného stavu na základe Opatrenia Úradu verejného zdravotníctva SR uzatvorili alebo zakázali prevádzky,
- podporu zamestnávateľov a samostatne zárobkovo činných osôb, ktorým v čase vyhlásenia mimoriadnej situácie, núdzového alebo výnimočného stavu poklesli tržby.

Ministerstvo práce sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky realokuje v rámci Operačného programu Ľudské zdroje celkovo 197 miliónov EUR presunom projektov do programového obdobia 2021-2027.

Návrh zákona o niektorých opatreniach v pôsobnosti Ministerstva vnútra Slovenskej republiky v súvislosti s ochorením COVID-19, je navrhnutý na prerokovanie Národnej rade SR na skrátene legislatívne konanie a obsahuje napríklad tieto zmeny:

- v oblasti územnej samosprávy umožniť počas krízovej situácie alternatívne spôsoby rokovania obecného (mestského) zastupiteľstva a zastupiteľstva samosprávneho kraja a prerušiť plynutie niektorých lehôt,
- v oblasti živnostenského podnikania skrátiť minimálnu lehotu na pozastavenie živnosti,
- predĺžiť platnosť niektorých dokladov vydávaných v pôsobnosti ministerstva vnútra, a tiež
- odložiť plnenie niektorých povinností na úseku evidencie vozidiel.

V zmysle **Návrhu zoznamu poskytovateľov zdravotnej starostlivosti, ktorí doplnia sieť subjektov hospodárskej mobilizácie na zabezpečenie poskytovania zdravotnej starostlivosti v Slovenskej republike v čase štátom vyhláseného núdzového stavu v súvislosti s pandémiou ochorenia COVID - 19**, MZ SR navrhuje, aby vláda SR svojím uznesením zabezpečila zapojenie ďalších poskytovateľov ústavnej zdravotnej starostlivosti do prípravy na liečenie a poskytovanie zdravotnej starostlivosti v situácii veľkého nárastu počtu chorých využitím lôžkových kapacít ďalších poskytovateľov ústavnej zdravotnej starostlivosti záväzne tak, že z využitím zákonných možností ich ministerstvo zdravotníctva svojím príkazom určí ako subjekty hospodárskej mobilizácie.

Návrh zákona o niektorých mimoriadnych opatreniach vo finančnej oblasti v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19, je navrhnutý na prerokovanie Národnej rade SR na skrátene legislatívne konanie. Cieľom návrhu zákona je ochrana, resp. pomoc fyzickým osobám - nepodnikateľom, podnikateľom a zamestnancom aj zamestnávateľom, pred následkami pandémie, pričom opatrenia podľa tohto zákona sa uplatňujú počas obdobia od 12. marca 2020. Predĺženie uplatňovania opatrení podľa tohto zákona ustanoví vláda nariadením. Návrh zákona obsahuje napr.:

- **Opatrenia v oblasti správy daní:** Podanie urobené elektronickými prostriedkami, ak nebolo podané spôsobom podľa osobitného predpisu, nie je potrebné doručiť aj v listinnej podobe.
- **Zmeškanie lehoty:** Zmeškanie lehoty, ktorá uplynula počas obdobia pandémie sa odpustí, ak daňový subjekt zmeškaný úkon vykoná najneskôr do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po skončení obdobia pandémie; to neplatí pre podanie daňového priznania a platenie dane.
- **Doručovanie:** Ak sa počas obdobia pandémie doručuje písomnosť do vlastných rúk prostredníctvom poštového podniku, postupuje sa podľa podmienok doručovania poštových zásielok určených poštovým podnikom.
- **Prerušenie daňovej kontroly:** Počas obdobia pandémie sa lehota na vykonanie daňovej kontroly, ktorá začala plynúť pred začatím obdobia pandémie, prerušuje.
- **Zverejňovanie v zoznamoch finančnej správy:** Počas obdobia pandémie Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky neaktualizuje zverejnený zoznam daňových dlžníkov, zoznam platiteľov dane z pridanej hodnoty, u ktorých nastali dôvody na zrušenie registrácie a zoznam vymazaných platiteľov dane z pridanej hodnoty.
- **Prerušenie daňového konania** Počas obdobia pandémie sa daňové konanie, ktoré začalo pred obdobím pandémie, prerušuje.
- **Zánik práva vyrubiť daň a premlčanie a zánik práva vymáhať daňový nedoplatok:** Počas obdobia pandémie sa prerušuje plynutie lehoty na zánik práva vyrubiť daň, plynutie lehoty, v ktorej

sa premlčuje právo na vymáhanie daňového nedoplatku a plynutie lehoty na zánik práva vymáhať daňový nedoplatok.

- **Daňové nedoplatky:** Za daňový nedoplatok sa nepovažuje dlžná suma dane, ktorej lehota splatnosti uplynie počas obdobia pandémie a ktorú daňový subjekt zaplatí alebo odvedie do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po skončení obdobia pandémie.
- **Odloženie daňovej exekúcie:** Daňová exekúcia sa počas obdobia pandémie odkladá. Právne účinky úkonov vykonaných počas obdobia pandémie do dňa účinnosti tohto zákona zostávajú zachované.
- **Správne delikty a sankcie:** Daňový subjekt sa zbaví zodpovednosti za porušenie povinnosti podať dodatočné daňové priznanie k dani z príjmov v ustanovenej lehote, ak táto lehota uplynula počas obdobia pandémie a ak daňový subjekt túto povinnosť splní do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po skončení obdobia pandémie.

Ďalšie opatrenia vyplývajúce zo zasadnutia Ústredného krízového štábu na riešenie ochorenia COVID-19 spôsobeným korónovým vírusom SARS-CoV-2 na území Slovenskej republiky vykonajú členovia permanentného krízového štábu, hlavný hygienik SR, minister zahraničných vecí a európskych záležitostí, minister vnútra a minister zdravotníctva.

Zdroj informácií: <https://rokovania.gov.sk/RVL/Negotiation/1045>